

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: پرستاری و بهداشت محیط	نوع درس: تئوری ☒ عملی ☐
رشته و مقطع دانشجویان: کارشناسی پرستاری	محل اجرا: دانشکده پرستاری و مامایی
پیش نیاز: ندارد	تعداد واحد: 1 واحد
گروه مدرسین: دکتر شهاب پاپی	دانشکده و گروه آموزشی: دانشکده پرستاری و مامایی
	- گروه سالمندی

شرح درس : این درس به منظور آشنایی با مسایل بهداشت محیط در جامعه و عوامل موثر بر آن ارائه می شود تا با استفاده از دانش و آموخته های بهداشتی بتواند در جهت تشخیص مشکلات بهداشتی جامعه راهکارهای ممکن را با تکیه بر اصول فرایند پرستاری ارائه دهد.

هدف کلی: آشنایی دانشجویان پرستاری با عوامل محیطی تاثیر گذار بر سلامت و روش مواجهه با آنها

هدف ویژه:

1. مفاهیم بهداشت محیط، اکوسیستم محیط و بحران محیط زیست را شرح دهند.
2. بهداشت آب و فاضلاب را توضیح دهند.
3. معیارهای آلودگی هوا، خاک، آلودگی صوتی و پرتوها را بیان کنند.
4. آسیب های فیزیکی و شیمیایی را مقایسه کنند.
5. بهداشت اماکن عمومی و مسکن را شرح دهند.
6. بهداشت تغذیه و سلامت مواد غذایی را شرح دهند.
7. بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و محیط بیمارستان ها و کنترل عفونت را بیان کنند.
8. بهداشت حرفه ای را توضیح دهند.
9. بلایای طبیعی و اقدامات لازم در شرایط اضطراری را شرح دهند.
10. ناقلین فیزیکی و روش های مبارزه با آنها را بیان کنند.

جدول زمان بندی ارائه درس

جلسات	موضوع	نام مدرس	شیوه تدریس	مواد آموزشی
1	مفاهیم بهداشت محیط، اکوسیستم محیط و بحران محیط زیست	دکتر شهاب پاپی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf) کتاب، مواد کمک آموزشی مانند پوستر، پمفلت.
2	آلودگی هوا و خاک،	دکتر شهاب پاپی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf) کتاب، مواد کمک آموزشی مانند پوستر، پمفلت.
2	بهداشت آب و فاضلاب	دکتر شهاب پاپی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf) کتاب، مواد کمک آموزشی

				مانند پوستر، پمفلت.
3	1-آسیب های شیمیایی و فیزیکی 2-آلودگی صوتی، نوری و پرتوها	دکتر شهاب پایی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	وایت برد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون (word, pdf آموزشی) کتاب، مواد کمک آموزشی مانند پوستر، پمفلت.
4	بهداشت اماکن عمومی و مسکن	دکتر شهاب پایی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	وایت برد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون (word, pdf آموزشی) کتاب، مواد کمک آموزشی مانند پوستر، پمفلت.
5	بهداشت تغذیه و سلامت مواد غذایی	دکتر شهاب پایی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	وایت برد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون (word, pdf آموزشی) کتاب، مواد کمک آموزشی مانند پوستر، پمفلت.
6	1-بهداشت حرفه ای 2-بهداشت مراکز بهداشتی	دکتر شهاب پایی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	وایت برد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون (word, pdf آموزشی)

و درمانی و محیط بیمارستان ها و کنترل عفونت		گروهی	کتاب، مواد کمک آموزشی مانند پوستر، پمفلت.
7	ناقلین فیزیکی و کنترل آن	دکتر شهاب پایی	وايت بورد، پاورپوينت، پروژكتور اسلايد، متون (word, pdf آموزشی) کتاب، مواد کمک آموزشی مانند پوستر، پمفلت.
8	بلايای طبیعی و اقدامات لازم در شرایط اضطراری	دکتر شهاب پایی	وايت بورد، پاورپوينت، پروژكتور اسلايد، متون (word, pdf آموزشی) کتاب، مواد کمک آموزشی مانند پوستر، پمفلت.

وظایف و تکالیف دانشجوی: (سهم هر وظیفه را به درصد تعیین نمایید):

الف: امتحان میان ترم 50٪

ب: امتحان پایان ترم 50٪

ج: حضور فعال یک نمره تشویقی

د: پرسش ها و حل مساله: هر مورد 0.25 نمره

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

1-آزمون کتبی (چهارگزینه ای)

منابع:

- پارک جی ای، پارک ک. درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی-کلیات خدمات بهداشتی درمانی. ج 3، انتشارات سماط، 1391.
- ایلدرآبادی 01 درسنامه پرستاری بهداشت جامعه. ج 1 و 2 و 3، چاپ ششم، تهران، نشر جامعه نگر، 1390.
- صحبایی ف، امجدی م. پرستاری سلامت جامعه/ فرد/ خانواده/ محیط. تهران، انتشارات حیدری، 1395.
- حاتمی ح، رضوی س م، افتخار اردبیلی ح، مجلسی ف. کتاب جامع بهداشت عمومی. ج 1، ویرایش سوم، انتشارات ارجمند، 1392.
- بهره گیری از آخرین دستورالعمل های وزارت بهداشت.
- سایر منابع معتبر بر حسب موضوع درس
- Stanhope M, Lancaster J. Public Health Nursing. 2008
- Anderson E T, McFarlane J M. Community As Client.

توضیحات:

طرح درس

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم بهداشت محیط ، اکوسیستم محیط و بحران محیط زیست

شماره	رئوس مطالب	رفتارهای ویژه عینی (SOB)	حیطه و سطح	Must learn	روش تدریس – وسایل آموزشی	شیوه
-------	------------	--------------------------	------------	------------	--------------------------	------

ارزشیابی پایان ترم		Nice to learn Better to learn	یادگیری			جلسه
آزمون کتبی و حضور فعال کلاسی	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متن آموزشی (word, pdf)	Must learn	شناختی 1	1. اصطلاحات رایج در بهداشت محیط را شرح دهد.	کلیات بهداشت محیط اکوسیستم محیط بحران محیط زیست	1
		Must learn	شناختی 2	2. رابطه بین محیط و سلامت و بیماریهای انسان را توضیح دهد.		
		Must learn	شناختی 2	3. مفاهیم بهداشت محیط را درسه بخش عوامل زیستی، اجتماعی و فیزیکی توضیح دهد.		
		Must learn	شناختی 2	4. بحران های محیط زیست را شرح دهد و اقدامات ضروری جهت کاهش آلودگی در محیط زیست را توضیح دهد.		

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با بهداشت هوا، خاک، زباله و مواد زاید

شماره جلسه	رئوس مطالب	رفتارهای ویژه عینی (SOB)	حیطه و سطح یادگیری	Must learn Nice to learn Better to learn	روش تدریس – وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی پایان ترم
2	بهداشت هوا خاک زباله و مواد زاید	1. آلودگی هوا را تعریف نماید.	شناختی 1	Must learn	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متن آموزشی (word, pdf)	آزمون کتبی و حضور فعال کلاسی
		2. به اهمیت آلودگی هوا بر سلامت پی ببرد.	شناختی 2 و نگرشی	Must learn		
		3. مواد آلوده کننده هوا را نام ببرد.	شناختی 1	Must learn		
		4. مهمترین اقدامات در پیشگیری از آلودگی هوا را ذکر نماید.	شناختی 2	Must learn		
		5. آلودگی خاک و انواع آن را تعریف نماید	شناختی 1	Must learn		
		6. به اهمیت آلودگی خاک و تاثیر آن بر بهداشت محیط پی ببرد.	شناختی 2 و نگرشی	Must learn		
		7. عوامل مهم در پایداری سموم شیمیایی در خاک را شرح دهد.	شناختی 2	Must learn		
		8. انواع زباله را نام ببرد.	شناختی 1	Must learn		
		9. به اهمیت دفع بهداشتی زباله پی ببرد.	شناختی 2 و	Must learn		

			نگرشی		
	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	Must learn	شناختی 1	10. روش های مختلف دفع زباله، مزایا و مضرات آن ها را بیان نماید.	
	وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متن آموزشی (word, pdf)				
		Must learn	شناختی 1	11. مراحل دفع زباله را ذکر نماید.	
		Must learn	شناختی 1	12. بازیافت زباله را تعریف نماید.	

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با بهداشت آب و فاضلاب

شماره جلسه	رئوس مطالب	رفتارهای ویژه عینی (SOB)	حیطه و سطح یادگیری	Must learn Nice to learn Better to learn	روش تدریس – وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی پایان ترم
3	بهداشت آب و فاضلاب	1. خواص مختلف آب را شرح دهد.	شناختی 2	Must learn	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf)	آزمون کتبی و حضور فعال کلاسی
		2. منابع آلوده کننده آب را بیان نماید.	شناختی 1	Must learn		
		3. بیماریهای منتقله از آب را نام ببرد.	شناختی 1	Must learn		
		4. سختی آب را تعریف کرده و معایب آن را توضیح دهد.	شناختی 2	Must learn		
		5. انواع گندزدایی آب را بیان کند.	شناختی 2	Must learn		
		6. اختلالات ناشی از ناخالصی و آلودگی آب را بیان نماید.	شناختی 2	Must learn		
		7. مراحل تصفیه آب را شرح دهد	شناختی 1	Must learn		
		8. مشکلات ناشی از دفع غیر بهداشتی فاضلاب را بیان کند.	شناختی 2	Must learn		
		9. فاضلاب را تعریف نماید.	شناختی 1	Must learn		

		Must learn	شناختی 1	10. انواع فاضلاب را شرح دهد.		
		Must learn	شناختی 2	11. خواص فاضلاب ها را توضیح دهد.		
		Must learn	شناختی 2	12. روشهای تصفیه فاضلاب را بیان کند..		

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با آسیب های فیزیکی و شیمیایی

شماره جلسه	رئوس مطالب	رفتارهای ویژه عینی (SOB)	حیطه و سطح یادگیری	Must learn Nice to learn Better to learn	روش تدریس – وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی پایان ترم
4	1-آسیب های شیمیایی و فیزیکی 2- آلودگی صوتی، نوری و پرتوها	1. سم را تعریف نماید.	شناختی 1	Must learn	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf)	آزمون کتبی و حضور فعال کلاسی
		2. انواع سموم را نام ببرد.	شناختی 1	Must learn		
		3. تاثیر سموم بر سلامت انسان را تشریح نماید.	شناختی 3	Must learn		
		4. به اهمیت تاثیر سموم بر سلامت انسان و پیشگیری از آثار مضر آن ها پی ببرد.	شناختی 2 و نگرشی	Must learn		
		5. حداقل یکی از طبقه بندی های مربوط به سموم را شرح داده، روش های مقابله را هنگام بروز مسمومیت توضیح دهد.	شناختی 2	Must learn		
		6. استانداردهای مربوط به مواد سمی را بیان کند	شناختی 2	Must learn		
		7. علل مختلف آسیب های فیزیکی را شرح دهد	شناختی 2	Must learn		

		Must learn	شناختی 2	8. اقدامات در خصوص پیشگیری از آسیبهای مختلف فیزیکی را توضیح دهد	
		Must learn	شناختی 1	9. آلودگی صوتی را تعریف نماید	
		Must learn	شناختی 2	10. ویژگی سر و صدا را نام ببرد.	
		Must learn	شناختی 2	11. اثرات فیزیولوژیکی و پاتولوژیکی سر و صدا را شرح دهد	
		Must learn	شناختی 2	12. اثرات شنیداری و غیر شنیداری سر و صدا را بیان نماید	
		Must learn	شناختی 1	13. مراحل مختلف ناشنوایی حرفه ای را بر شمارد	
		Must learn	شناختی 2	14. برنامه های حفاظت از شنوایی را شرح دهد	
		Must learn	شناختی 2	15. پرتوهای خطر زا را با ذکر مثال و میزان نفوذپذیری آن ها توضیح دهد	
		Must learn	شناختی 2	16. نتایج مواجهه انسان با پرتوها را بر شمارد	
		Must learn	شناختی 2	17-اقدامات حفاظتی در برابر پرتوها را شرح دهد	

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با بهداشت اماکن عمومی و مسکن

شماره جلسه	رئوس مطالب	رفتارهای ویژه عینی (SOB)	حیطه و سطح یادگیری	Must learn Nice to learn Better to learn	روش تدریس – وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی پایان ترم
5	بهداشت اماکن عمومی و مسکن	1. لزوم توجه به بهداشت مسکن را توضیح دهد	شناختی 2 و نگرشی	Must learn	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	آزمون کتبی و حضور فعال کلاسی
				Must learn		
				Must learn		
				Must learn		
				Must learn		
				Must learn		
2. استانداردهای مسکن بهداشتی را لیست نماید	شناختی 1	Must learn	وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf)	آزمون کتبی و حضور فعال کلاسی		
3. بهداشت مسکن در روستا را توضیح دهد	شناختی 2	Must learn				
4. لزوم رعایت بهداشت اماکن عمومی را شرح دهد	شناختی 2 و نگرشی	Must learn				
5. درباره بهداشت مساجد، موارد بهداشتی را بر شمارد	شناختی 2	Must learn				
6- اهمیت توجه به بهداشت استخرهای شنا را بر شمارد	شناختی 2 و نگرشی	Must learn				

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با بهداشت تغذیه و سلامت مواد غذایی

شماره جلسه	رئوس مطالب	رفتارهای ویژه عینی (SOB)	حیطه و سطح یادگیری	Must learn Nice to learn Better to learn	روش تدریس – وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی پایان ترم
6	بهداشت تغذیه و سلامت مواد غذایی	1-انواع مواد مغذی را نام ببرد.	شناختی 1	Must learn	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	آزمون کتبی و حضور فعال کلاسی
		2-عوامل موثر بر فساد مواد غذایی را مقایسه نماید.	شناختی 2	Must learn		
		3-تقسیم بندی مواد غذایی را شرح دهد.	شناختی 2	Must learn		
		4-انواع مسمومیت های غذایی را شرح دهد.	شناختی 1	Must learn		
		5-اصول بهداشت مواد غذایی پروتئینی، لبنیات، سبزیجات و میوه جات و کنسروی را با ذکر مثال شرح دهد	شناختی 2	Must learn		
					وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf)	

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با بهداشت مراکز بهداشتی، درمانی و محیط بیمارستان ها و کنترل

عفونت

شماره جلسه	رئوس مطالب	رفتارهای ویژه عینی (SOB)	حیطه و سطح یادگیری	Must learn Nice to learn Better to learn	روش تدریس - وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی پایان ترم		
7	-1 بهداشت حرفه ای	1. بهداشت حرفه ای را تعریف نماید.	شناختی 1	Must learn	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	آزمون کتبی و حضور فعال کلاسی		
		2. نقش پرستار در بهداشت حرفه ای را توصیف کند.	شناختی 3	Must learn				
	-2 بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و محیط بیمارستان	3. بیماری های و صدمات ناشی از کار را با ذکر مثال شرح دهد .	شناختی 2	Must learn			وایت -بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf)	
		4. هر یک از مخاطرات بیولوژیکی، شیمیایی، محیطی، مکانیکی، فیزیکی و روانی اجتماعی محل کار را ذکر یک مثال توضیح دهد.	شناختی 2	Must learn				
	ها و کنترل عفونت	5. راه های پیشگیری از بیماری های ناشی از کار را با تاکید بر نقش پرستاری بهداشت نام ببرد.	شناختی 3	Must learn				وایت -بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf)
		6. مسایل مربوط به ارائه خدمات در جمعیت های روستایی و شهری را بیان کند.	شناختی 2	Must learn				

		Must learn	شناختی 2	7. نقش پرستار جامعه محور در ایجاد شهر و جامعه سالم را توصیف کند.		
		Must learn	شناختی 2	8. بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و محیط بیمارستان را شرح دهند		
		Must learn	شناختی 3	9- کنترل عفونت در بیمارستان را توضیح دهد		

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با ناقلین فیزیکی و روش های مبارزه با آنها

شماره جلسه	رئوس مطالب	رفتارهای ویژه عینی (SOB)	حیطه و سطح یادگیری	Must learn Nice to learn Better to learn	روش تدریس – وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی پایان ترم
8	ناقلین فیزیکی و کنترل آن	1. انواع ناقلین فیزیکی منتقل کننده بیماری را نام ببرد.	شناختی 1	Must learn	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ وایت بورد، پاورپوینت، پروژکتور اسلاید، متون آموزشی (word, pdf)	آزمون کتبی و حضور فعال کلاسی
		2-بیماریهای منتقل توسط ناقلین فیزیکی را نام ببرد.	شناختی 1	Must learn		
		3.تأثیر حشرات و جوندگان را بر سلامت جامعه انسانی بر شمارد.	شناختی 2	Must learn		
		4.روشهای انتقال بیماری از طریق حشرات، بندپایان و جوندگان را شرح دهد.	شناختی 1	Must learn		
		5.روشهای مبارزه با حشرات، بندپایان و جوندگان را بیان کند.	شناخت 2	Must learn		
		6.عوامل موثر در بروز حوادث را شرح دهد.	شناختی 2	Must learn		
		7.انواع شایع حوادث و بلایا را نام ببرد..	شناختی 1	Must learn		
		8.عوامل موثر در حوادث ترافیکی و جاده ای را شرح دهد.	شناختی 2	Must learn		

		Must learn	شناختی 2	9. روش های پیشگیری از بروز سوختگی-برق گرفتگی و آتش سوزی و غرق شدگی را توضیح دهد.		
		Must learn	شناختی 2	11. تدابیر لازم را در برخورد با بلایای طبیعی ذکر نماید.		

امضای معاون آموزشی دانشکده:

امضای مدیر گروه:

در ادامه، طرح درس ضمیمه گردد.